

කිරි කැටියාගේ වහස

විකට්ටෝරියා සුදු කෙස් හා සුදු හමින් ද නිල්පැහැ දෙනෙකින් ද යුත් සුරතල් ළදරුයකි. වාර්ලි බැට්මන් ඇගේ මවයි. ටෙක්සාස් ටෙක් විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව විද්‍යාගාරයේ උස පුටුවක වාර්ලි තම පුංචි දියණිය තැබුවේ ළමා මනස හඳුනාගැනීම පිණිස කරනු ලබන පරීක්ෂණයක් සඳහා ය. සිබිල් හාට් මහතා එවක මානව සංවර්ධන සහ නායකත්ව අධ්‍යයන සංගමයේ මහාචාර්ය වරයා ය. ඔහු අත වූ ළමුන් සඳහා වන “Elmopops in” නම් ග්‍රන්ථයෙහි වූ උපදෙස් අනුව වාර්ලිගේ අවධානය පොතේ පිටු දෙසට යොමු කරවුවේය. එහි කරුණු පිළිබඳ තමා සමග සාකච්ඡා කරන ලෙස Hart වාර්ලිට පැවසුවේ විකට්ටෝරියා දෙස නොබලන්නැයි අවවාද කරමිනි. පුංචි විකට්ටෝරියා ද ශාන්තව හිඳිමින් කාමරය සිසාරා බලමින් තොරතෝරියක් නැතිව කියවීවාය. මිනිත්තු කීපයකට පසු, හාට් තොට්ල්ලක බෝතික්කකු තබා ගියේ ය. අතපේකින ලෙස පුංචි විකට්ටෝරියා මගහරිමින් මෙම බෝතික්කාව සුරතල් කරන ලෙස වාර්ලිට අණ ලැබිණි. ඒ අනුව වාර්ලි බෝතික්කාව ආදර බස් කියමින් වැළඳගනිමින් උග්‍ර නැළවීවාය. එවිට විකට්ටෝරියා තවදුරටත් කියවීවේ නැත. පළමුව ඇය දැන් විලීස්සා හයියෙන් සිනාසුනාය. අතතුරුව දෙපා ගසමින්, බිට් අලයක් මෙන් දුස් රතුකොටගෙන මගහසියෙන් අඩමින් කෙළඟැසීමට ද පටන් ගත්තා ය. මේ ක්‍රියාවලිය අවසානයේ බැට්මන් මහත්මිය දියණිය සැතසුවාය.

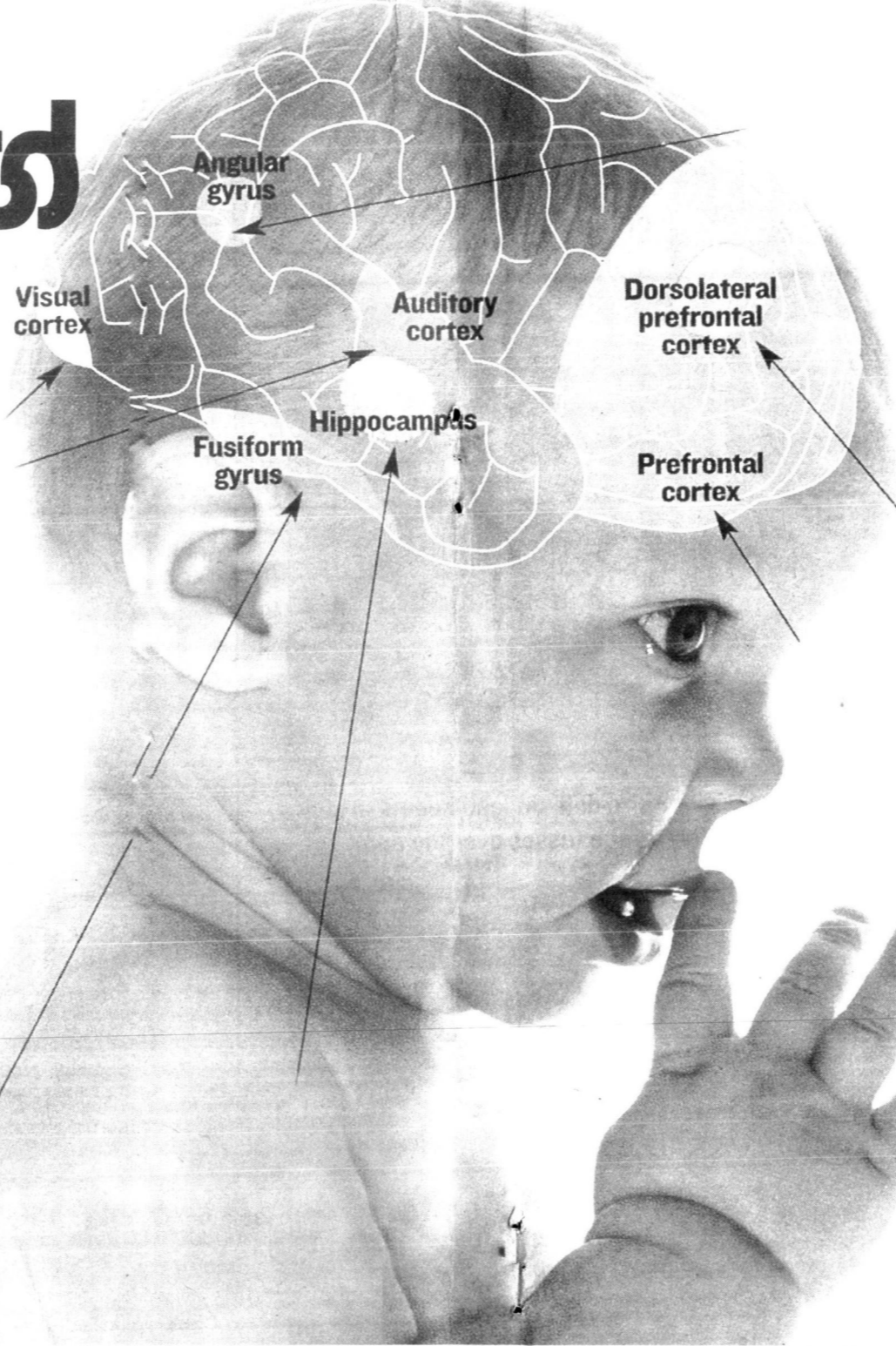
“මම කිසිම දිනෙක මෙවැනි ප්‍රතික්‍රියාවක් දකිනුයේ නැත” යි වාර්ලි බැට්මන් පැවසුවාය. මාස 10 ක් පුරාවට මේ හා සමාන සිදුවීම්වලට ඔහුණ දුන් හාට් මහත්මිය බොහෝවිට ළමයින් ජීර්ණාවෙන් පෙළෙන බව හඳුනාගත්තේ ය. බිලිඳගේ හැඟීම් මගින් නොපෙනෙන යමක් අවබෝධ කරගැනීමට හැකිවීම පිළිබඳ ඔහු තවදුරටත් පුදුමය පළ කළේය. හසරක් නොදන්නා ළදරුවකු තොට්ල්ලේ සිට ඔබට රවන්තට හෝ අතපය වචනමින් සිටින්නට පුළුවන. ඔබ සිතනවාට වඩා වැඩි යමක් ඔහු තුළ ඇත්තායේය. ළමා මනෝවිශාලයන්ට අනුව සෑම ළමයෙක් තුළම වන බුද්ධිමය සහ හැඟීම්බර හැකියාවන් පිළිබඳ නැවත සිතන්නට සිදුවෙනු ඇත. ලෝකය පිළිබඳ ළමයින්ගේ අදහස, “සූරික සහ සංකුලනාවෙන් යුතු තැනක් ලෙස” සුප්‍රසිද්ධ මනෝවිද්‍යාඥ විලියම් ජේම්ස් ප්‍රකාශ කළේය. ළදරුවන්ගේ ළමා

මනස මූලිකව දුක, සතුට, තරහව වැනි හැඟීම්වලින් යුතුවේ. ළමා මනසේ සහ හදවතේ ඇති රූපස්වභාවයන් කෙබඳු දැයි විද්‍යාවෙන් අපට දැනුවත් කර ඇත. බිලිඳුන් පා මසවන්නට පටන්ගත් ද සිටම හඳුනාගත හැකි කරුණක් නම් දීර්ඝකාලීනව ඔවුන් තනා සිටුවන්නට පාදක කරගත්තේ ජීර්ණාව සංවේදනය, ඉව්වා හංගන්වය වැනි මූලික හැඟීම් සමුදය බවයි. අප අපේක්ෂා කරනවාට වඩා ඔවුහු බුද්ධිමය වශයෙන් වර්ධනය වේ. ළදරුවන් තුළ තමන්ගේ සාමාන්‍ය බසට හරවා ගැනීමේ ශක්තිය, නැතහොත් තේරුම් ගැනීමේ හැකියාව හීන වන අතර එය මාස 4 පමණ වයසේ දී වර්ධනය වේ. වර්ණාවලිය, සිත්තර සායම් පුවරුවක ඇති සියුම් වෙනස්කම් ආදිය මගින් ළදරුවන්ට වෙනස හඳුනා ගැනීමේ හැකියාව ඇතිවේ.

මාස 13 පමණවන බිලිඳුන් විවිධ සංඥා දැන්වීම් දෙමව්පියන්ගේ සිත් වසග කරගැනීමට උත්සාහ කරයි. අධික ළමයකු සම්පයේ තවත් ළමයකු තැබූ විට දෙදෙනා එක්ව ලැබෙන්නී නියත්තට ගනී. මෙවන් විටෙක දෙමව්පියන්ට හිතෙන්නේ ළමයා අධිකත් තවත් ළමයකුගේ ඇඳීම ඇසීමෙන් බවයි.

නිව්යෝර්ක් විශ්ව විද්‍යාලයේ මනෝවිද්‍යාඥ මාර්ටින් හෝෆ්මන් මහතා මෙය පිරික්සීමට සමීක්ෂණයක් කළේය. මෙහිදී, ළමයකු අධික හඬ පටියක් තවත් ළමයකු ඉදිරියේ ක්‍රියාත්මක කළේය. එය ඔහුගේ දූසෙහි කඳුළු ඇතිකිරීමට සමත් විය. නමුත් තමන්ගේ ම ඇඳීම පටිගත කළ හඬපටියක් ඔහු ඉදිරියේම ක්‍රියාත්මක කළ විට ඉතා විරල ලෙස හැඳීමට පටන් ගත්තේය. එය ප්‍රාථමික සන්නිවේදනයේ සලකුණක් බව හෝෆ්මන් පෙන්වා දුන්නේය. මාස 06 ක් පමණ වන විට ළදරුවන් අනෙක් අයට මුහුණ ඇදකර පෙන්වයි. විවිධ වර්ගයේ සෙල්ලම් බඩු තබාගිය විට හුදකලාව ඒ සමග සතුටින් සිතාසෙයි. පළමු උපන් දිනය වනවිට ළමයකු සමාජය පිළිබඳ උගන්නා අයෙකු නැතහොත් පැහිවීම අයකු බවට පත්වේ.

එහිදී අනෙක් අය සිතන දේ තේරුම් ගැනීමට උත්සහ කරන

ඔවුහු වටපිටාවේ සිටින්නවුන් දෙස විමසීමෙන් දුස් යොමුකරති.

එම දුස් තුළින් වරෙක ඔවුන්ට අවශ්‍ය දේ අපට ඉති කෙරෙයි. මාස 11 පමණ වනවිට ළමා හැඟීම් සමාජීය වශයෙන් වර්ධනයවීම මෙන්ම, භාෂාව වර්ධනය වීමක් ද තරමක් දුරට සිදුවේ.

මාස තුනේදී ළදරුවන් විපරම් සහිතව ප්‍රති-වාර දක්වන අතර හිතාදෝෂීන් අන්‍යයන් දෙස බලා සිටී. ඔබ මුහුණින් හැඟීම් පිලිබිඹුකරන විට හෝ ශබ්ද නගන විට ඔබේ දරුවා ඔබ දෙසම බලා සිටිනවාද? දරුවාට කතා කරමින් ඔහු පිටුපස සැහවෙමින් ඔහුගේ අවධානය දිනා ගැනීමට උත්තරු වන්න. මාස 5 දී ළදරුවන් අන්‍යයන්ගේ අවධානය දිනාගැනීමට පුදුමය, විනෝදය සහ බලාපොරොත්තු රහිත හැඟීම් ජනනය කරති. කතා කිරීමෙන් හා විනෝදය ගෙනෙන හැඟීම් මුහුණින් පිලිබිඹු කිරීමෙන් ළදරුවාට ලොකු හිතාවක් ඇති කළ හැකිය. ළදරුවන් මාස 10 ක් පමණ වයස ගත වන විට දෙමාපියන් දෙස අවධානයෙන් සිට ඔවුන් කැමති දේ උකහා ගැනීමේ උත්සහයක යෙදේ. ශබ්දයෙන් සහ හාට් ප්‍රකාශයන් මගින් ඔබේ දරුවා ක්‍රියාශීලීව ක්‍රියාවේ යෙදෙන්නෙකු බවට පත්කළ හැකිය. එසේම අන් අයට සාපේක්ෂව දරුවාගේ වර්ධනවේගය කොපමණදැයි දැනගැනීම සඳහා සැතපුම් කණුවක් ඔබ විසින් සාද ගත යුතුය. ඒ සඳහා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් උපයෝගී කොටගත යුතුවන අතර එවිට හැඟීම් වර්ධනයක්ද සිදුවෙනු ඇත.

ළමයින් ඔවුන් ජීවත්වන පරිසරය පිළිබඳ ඉගෙනීමට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය රැගෙන මෙලොවට බිහිවේ. ළදරුවන් විශේෂිත-රණයකට පත්වන්නේ ඔවුන්ගේ නියුණු පෙර අත්දැකීම් නිසා සහ මූලික ප්‍රදේශ වර්ධනය වීමෙනි. මාස 4 ට පසුව මුහුණෙහි වන වෙනස්කම් හඳුනාගැනීමේ හැකියාව වර්ධනය වේ. මවගේ කටහඬෙහි මතකය (වචන, ශබ්ද, ගායනා) ළදරුවන්ගේ ඉගෙනීමට උපකාරී වේ. ඉපදී සුළු මොහොතින් දකින ජායාවන් මාස 5 සිට 6 දක්වා වයස සීමාවේදී වර්ධනය වේ. මාස හයේදී ළදරුවන්ට බොහෝ භාෂාවන්ගේ මූලික ශබ්ද හඳුනාගැනීමට හැකිවන නමුත් පළමු අවුරුද්දේ දී මෙම හැකියාව නොමැති වන්නේ ඔවුන්ට උරුම බසක් විශේෂීකරණයවීම නිසාය. මනසේ මැවෙන ජායාවන්, මිනිසුන් සහ විවිධ දේ මතක් කර දීමට ළදරුවන්ට උපකාර වේ. මේ කාලයේදී දෙමව්පියන් දරුවන් ඉදිරියේ පෙනී නොසිටීම නිසා වෙන්වීමේ වේදනාවෙන් පෙළෙන්නට ද පුළුවන. නමුත් මාස 08 ක් පසු එම තත්ත්වය දක්නට නැත. විවිධ නිරීක්ෂණවල නියැලුන ළදරුවා පළමු උපන්දිනයෙන් මාස කිහිපයකට පසු තමාගේ පෞරුෂය වර්ධනය කරගනු ලබයි. මිනිසුන්ගේ මුහුණෙහි ඉරියව්වල වෙනස්කම් පිළිබඳ ලෙහෙසියෙන්ම කීමට ළදරුවන්ට හැකියාව ඇත.

ළමයින් කෙතරම් තීක්ෂණදැයි පරීක්ෂා කිරීමට භාවර්ධ විශ්ව-

විද්‍යාලයේ ස්නායු වෛද්‍ය චාර්ල්ස් තෙල්සන්ට අවශ්‍ය විය. ඔහු මාස 06 ක් පමණ වයසැති ළමයන් කණ්ඩායමකට විමසන්නන්ගේ ජායාරූප පෙන්වූයේ ය. එය ඇති තරම් තැරැඹීමට කාලය දෙනු ලැබිණි. අතතුරුව ඔවුහු විමසන්නන් විමසන්නන් පෙන්වමින් සිටියා. ඔවුහු ප්‍රීතියෙන්, උද්යෝගයෙන්, අලුත් ජායාරූපයක් සෙවූහ. ළදරුවන් තනි තනිව විමසන්නන් සේ රහඹාමෙහි යෙදුන අතර ඔවුහු එකිනෙකාගේ මුහුණුවලට බියෙන් ගල්ගැසී නැතිගත්හ. මාස 09 ක් පමණ ගතවන විට මෙම විමසන්නන් ගැන කීමේ හැකියාව මොවුන් කෙරෙහි ඉටුන් විනිබිණි. නමුත් මිනිසුන් ගේ මුහුණෙහි වන වෙනස්කම් පිළිබඳ නිරීක්ෂණය කිරීමේ හැකියාව වර්ධනය කොටගෙන තිබුණි.

මුල් අවධියේ දී ළමයින් මිනිසුන් ගේ මුහුණෙහි සියුම් වෙනස්කම් හඳුනාගනු ලැබුවේ කෙසේදැයි තවදුරටත් අධ්‍යයනය කිරීමට වෛද්‍ය තෙල්සන්ට අවශ්‍ය විය. ළමා මනසේ ක්‍රියාකාරීත්වය මිණුම් දණ්ඩක් ලෙස ගෙන ගැඹුරින් මෙම අධ්‍යයනය සිදු කෙරිණි. අලුත උපන් දරුවන් ඇති දෙමාපියන්ට මේ සඳහා සහගාමී වන ලෙස දන්වමින් ලිපි යැව්වේය. ඒ අනුව ඩැග්නි වින්බර්න් ළදරුය විද්‍යාගාරයට රැගෙන ගියා ය. වෛද්‍ය තෙල්සන්ගේ සහායක මෙග් මෝල්සන් විවිධ හැඟීම් ප්‍රකාශ කරන කතකගේ පිංතූර ඩැග්නි ට එපාවෙනතුරු බලන්නට සැලැස්වීනි. මෙම සම්පූර්ණ කාලය තුළම ඇය එම පිංතූරවලට දැක්වූ ප්‍රතිචාරය සහ මොළයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ ගත කෙරිණි. පිංතූර 60 ක් අතර සිටි ඩැග්නි ට ඒවා එපා වී වේදනාවෙන් අධිකත්ව සහ නලියන්තට විය. මෙම පරීක්ෂණයේ අරමුණ වූයේ ළමා මනස වැඩිහිටියන්ට සමානදැයි පරීක්ෂා කිරීමයි. මාස 09 ක් වයසැති ළදරුවන්ට වස්තුවක නිත්‍යතාව පිළිබඳ අවබෝධයක් තැන. මෙම හැකියාව ඇති කිරීමට නම් මව කාමරයේ ළදරුවා තනි කළ යුතු අතර නිතර එහි නොයා යුතුය.

කැලිෆෝනියාවේ ශාන්ත කාෂාස් විශ්ව-විද්‍යාලයේ කායික වෛද්‍ය සු හුවා වැන්න් තව පරීක්ෂණයක යෙදුනාය. සති 10 දී ළමයින්ගේ තේරුම් ගැනීමේ සංකල්පය පිළිබඳ ඇ පෙන්වා දුන්නාය. මාස 2,3 පමණ වන බිලිඳුන් ඉදිරියේ ඇය පුංචි රූකඩ දර්ශන පෙන්වුවාය. ඔවුහු මෙය වේදිකාව මත ගොරෝසු රෙද්දක් බවට වටහා ගත්හ. වැන්න් වේදිකාවේ කොණක සිට මෙම නිරය වරෙක වේදිකාව මත දිස්වීමටත් වරෙක අතුරුදන් වීමටත් සැලසුවාය. මෙවිට නිරය අතුරුදන් වන අයුරු ඔවුහු දුටහ. දුස් අයා වේදිකාව දෙස බැලූ ඔවුහු නිරය සෙවීමට වෙහෙසුනහ. මාස 2 1/2 ක් පමණ වූ ළදරුවෝ මෙය නිරන්තරයෙන් ම විද්‍යාමානව පවතින්නේ යැයි සිතූහ. මෙම අපූරු හැකියාවේ වර්ධනය ලෝකය සමග සහ දෙමාපියන් සමග කතා කිරීමට දරන ප්‍රථම ප්‍රයත්නය වෙයි.

මේ අනුව නිගමනය කෙරෙන්නේ දරුවන්ගේ මනස ගැඹුරින් සහ අවබෝධයෙන් අධ්‍යයනය කොට ඔවුන් හඳුනා ගැනීමේ හැකියාව දෙමව්පියන් විසින් වර්ධනය කරගත යුතු බවය. □

නිවිස් වික් ඇසුරෙනි.
නිලුකා දිල්හානි